

Valstybinė augalininkystės tarnyba
prie Žemės ūkio ministerijos

Fitosanitarinių reikalavimų pasikeitimai prekyboje su Jungtine Karalyste

Augalų gabenimo pokyčiai iš ir į Jungtinę Karalystę

Nuo 2021 m. sausio 1 d. Jungtinei Karalystei pasitraukus iš Europos Sąjungos keičiasi augalų, augalinės produkcijos gabenimo reikalavimai **su Jungtine Karalyste (Anglija, Velsas, Škotija)**.

Šiaurės Airija išlaikys vietą vidinėje Europos Sąjungos rinkoje ir joje galios tokie patys reikalavimai kaip ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

Augalų gabenimo pokyčiai iš ir į Jungtinę Karalystę (2)

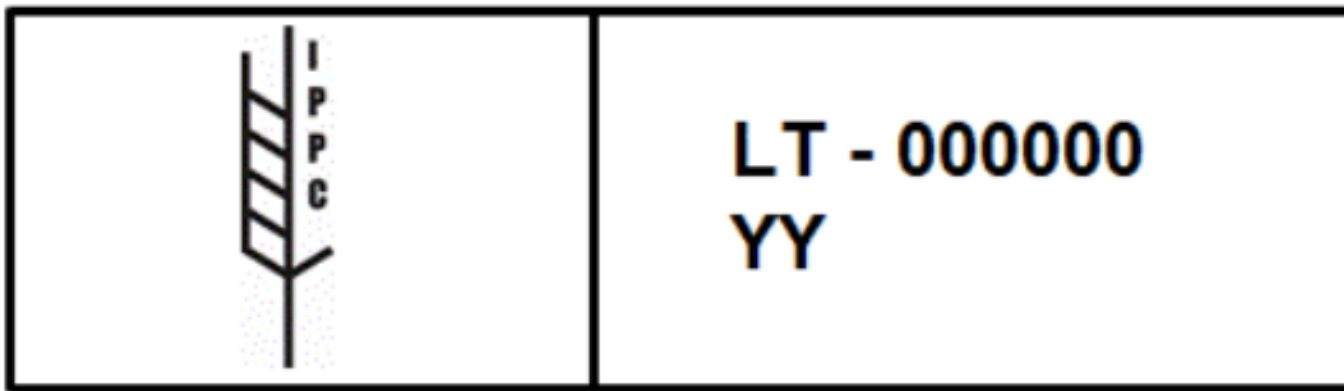
Nuo 2021 m. sausio 1 d. **medinė pakavimo medžiaga**, naudojama gabenant krovinius ar vežama kaip krovinytis iš ES į JK, ar iš JK į ES turi atitikti **Tarptautinio fitosanitarinių priemonių standarto Nr. 15 „Reikalavimai medinei pakavimo medžiagai tarptautinėje prekyboje“ reikalavimus**. T. y. medinė pakavimo medžiaga privalo būti apdorota vienu iš ISPM 15 nurodytų būdų ir tinkamai paženklinta įskaitomu ženklų iš ne mažiau kaip dviejų priešingų pusių.

Augalų gabenimo pokyčiai iš ir į Jungtinę Karalystę (3)

Lietuvos medinės pakavimo medžiagos ir (arba) medienos, skirtos jai gaminti, gamintojus pagal ISPM 15 reikalavimus, galite rasti:

http://www.vatzum.lt/uploads/documents/ispm_15_list_21_03_01.pdf

00-00*

Augalų gabenimo pokyčiai iš JK į ES

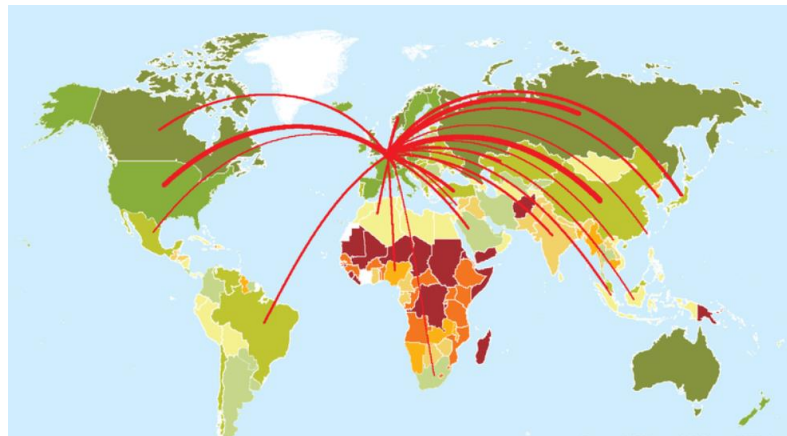
Importuojant augalus, augalinius produktus į ES (taip pat ir į Lietuvą) iš JK **taikomi tokie patys fitosanitariniai reikalavimai augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, kaip ir importui iš kitų trečiųjų šalių.**

Augalų gabenimo pokyčiai iš JK į ES (2)

Teisės aktais, reglamentuojantys augalų, augalinių produktų ir kitų objektų importo reikalavimus į ES:

- Fitosanitariškai kontroliuojami augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai ir jiems keliami fitosanitariniai reikalavimai nurodyti – Reglamente [ES/2019/2072](#)
- Didelės rizikos augalų sąrašas – Reglamente [ES/2018/2019](#)
- Išankstinis importo pranešimas (CHED-PP dokumentas Traces NT sistemoje) – Reglamentas [ES/2019/1013](#)

Augalų gabenimo pokyčiai iš JK į ES (3)

Fitosanitarinė kontrolė netaikoma ir fitosanitarinis sertifikatas nebūtinas įvežant šiuos vaisius:

- *Ananas comosus* – ananasai;
- *Cocos nucifera* – kokosai;
- *Durio zibethinus* – durianai;
- *Musa L.* – bananai;
- *Phoenix dactylifera* – datulės.

Augalų gabenimo pokyčiai iš JK į ES (4)

Fitosanitariškai kontroliuojamų augalų ir augalinių produktų įvežimui bus reikalinga:

1. Importuotojo registracija Lietuvos Respublikos Fitosanitariniame registre.

Dėl registracijos kreiptis į Augalininkystės tarnybos regioninį skyrių, kurio teritorijoje vykdoma veikla. Prašymas teikiamas Augalininkystės tarnybos informacinėje sistemoje VATIS.

Daugiau informacijos:

<https://www.lietuva.gov.lt/lt/registravimo-fitosanitariniame-registre-pazymejimo-isdavimas-77;11750.html>

<https://vatis.vatzum.lt/paslaugosAprasas/158?search=81206794-c193-4c46-980a-3a5db8d61793>

Augalų gabenimo pokyčiai iš JK į ES (5)

Fitosanitariškai kontroliuojamų augalų ir augalinių produktų įvežimui bus reikalinga:

2. **JK augalų apsaugos organizacijos išduotas fitosanitarinis sertifikatas**, patvirtinantis įvežamų augalų, augalinių produktų sveikatingumą ir atitiktį fitosanitariniams reikalavimams.

Dėl fitosanitarinio sertifikato išdavimo reikėtų kreiptis į JK augalų apsaugos organizaciją.

<https://www.gov.uk/guidance/plant-health-controls#exports>

Augalų gabenimo pokyčiai iš JK į ES (6)

Fitosanitariškai kontroliuojamų augalų ir augalinių produktų įvežimui bus reikalinga:

3. Išankstinis pranešimas TRACES NT sistemoje. Už siuntą atsakingas veiklos vykdytojas bent prieš vieną darbo dieną iki numatomo siuntos atvežimo pateikia išankstinį pranešimą pirmojo įvežimo į Europos Sąjungą pasienio kontrolės posto kompetentingai institucijai.

Daugiau informacijos: <http://www.vatzum.lt/lt/traces-nt-sistemas-informacinis-puslapis/>

Augalų gabenimo pokyčiai iš ES į JK

Augalų, augalinių produktų ir kitų objektų eksportui į JK bus keliami šios šalies fitosanitariniai reikalavimai.

Kad pereinamasis laikotarpis būtų kiek lengvesnis, JK nusprendė reikalavimus kai kurioms importuojamos produkcijos rūšims įvesti trimis etapais.

Augalų gabenimo pokyčiai iš ES į JK (2)

I ETAPAS. Nuo 2021 m. sausio 1 d. fitosanitarinė kontrolė taikoma didelio prioriteto augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams. Į šį sąrašą patenka: visi augalai, skirti sodinimui, maistinės bulvės, dalis sėklų ir kita augalų / miškų dauginamoji medžiaga, dalis medienos ir jos produktų, naudota žemės ūkio ir miškininkystės technika.

[Prioritetinių augalų, augalinių produktų sąrašas](#)

Fitosanitarinė kontrolė ir specialieji reikalavimai taip pat taikomi įvežant *Xylella fastidiosa* augalus šeimininkus.

<https://www.legislation.gov.uk/ukxi/2021/136/regulation/5/made>

Augalų gabenimo pokyčiai iš ES į JK (3)

Į sąrašą, patenkantiems augalams ir augaliniams produktams bus reikalingas eksportuojančios šalies išduotas **fitosanitarinis sertifikatas bei importuotojas** prieš augalų įvežimą privalo **pateikti išankstinį pranešimą**, naudodamasis Jungtinės Karalystės informacine sistema.

Dėl fitosanitarinio sertifikato išdavimo išvežamai augalinei produkcijai iš Lietuvos į JK, galite kreiptis į Augalininkystės tarnybos regioninį skyrių, Klaipėdos jūros uosto pasienio kontrolės punktą, Kauno oro uosto pasienio kontrolės punktą. Prašymas teikiamas VATIS sistemoje.

Daugiau informacijos:

<https://lietuva.gov.lt/lt/-85.html?search=PAS30021>

<https://vatis.vatzum.lt/paslaugosAprasas/160>

Augalų gabenimo pokyčiai iš ES į JK (4)

II ETAPAS. Nuo 2022 m. sausio 1 d. visi reguliuojami augalai ir augaliniai produktai turės turėti fitosanitarinį sertifikatą (t. y. ne tik tie, kurie priskiriami „prioritetiniams“).

Apibendrinta informacija apie reguliuojamus augalus, augalinius produktus: <https://www.gov.uk/guidance/import-plants-and-plant-products-from-the-eu-to-great-britain-and-northern-ireland#importing-from-the-eu-to-gb-from-1-january-2022>

Fitosanitariniai reikalavimai keliami augalams ir augaliniams produktams, patvirtinti JK įsakymu Nr. 1527

<https://www.legislation.gov.uk/ukdsi/2020/9780348214901/c/ontents>

Augalų gabenimo pokyčiai iš ES į JK (5)

Iki 2021 m. metų pabaigos įvežamų į JK augalinės produkcijos siuntų patikrinimai gali būti atliekami registruotose tikrinimo vietose. Fiziniai siuntos patikrinimai registruotose tikrinimo vietose bus atliekami pagal JK vertinamą riziką.

Daugiau informacijos: <https://www.gov.uk/guidance/import-plants-and-plant-products-from-the-eu-to-great-britain-and-northern-ireland#place-of-destination-checks-on-high-priority-plants-and-plant-products>

Augalų gabenimo pokyčiai iš ES į JK (6)

III ETAPAS.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. įvežamų didelės rizikos augalinės produkcijos siuntų patikrinimai bus atliekami **tik** JK patvirtintuose pasienio fitosanitarijos postuose.

Nuo 2022 m. kovo mėn. visų kontroliuojamų augalinės produkcijos siuntų patikrinimai bus atliekami JK patvirtintuose pasienio fitosanitarijos postuose.

Padidės fizinių patikrinimų skaičius.

Ačiū už dēmesj

